

Ett Hospice på Österlen

Historik 2008-april 2014

Sammanställd av Hans Ekberg i oktober 2014

Denna sammanställning avser perioden från projektets begynnelse 2008 fram till april 2014 då styrelsen konstaterar att nya framgångsvägar måste sökas (styrelsemöte 39 den 14 april 2014). Den baseras på protokoll från möten inom den inledande styrgruppen och Stiftelsens styrelse inkl. VU, offentliga utredningar och riktlinjer, samt handlingar från Region Skåne (regionstyrelsen, hälso- och sjukvårdsnämnden (HSN), närskukvårdsberedningen, vårdproduktionsutskottet och upphandlings-/strategiutskottet) liksom från Simrishamns kommun. Fullständigt källmaterial finns främst på Region Skånes hemsida <http://www.skane.se/sv/Demokrati/> och i övrigt enligt referenser i dokumentet och källmaterialet.

2008

- April Befolkningen på Österlen upplever stora brister i möjligheten av en värdig vård vid livets slut. Förtroendevalda inom Svenska Kyrkan i Simrishamn för fram en vision om ett hospice på Österlen vid Kyrkonämndens planeringskonferens.
- Kyrkonämndens ordförande Peter Burman tar upp idén med Stiftelsen Österlenvård. Studiebesök på Lydiagården i Höör genomförs. VD Chris Christensson informerar och förklarar sig beredd att ställa upp som konsult.
- 18 juni **HSN** beslutar att utarbeta förslag till grundnivå för den palliativa vården i Region Skåne avseende hospice/palliativa avdelningsplatser och därtill hörande avancerad sjukvård i hemmet. Uppdraget har sitt ursprung i ”Kartläggning av den palliativa vården i Skåne”, genomförd våren 2008 som visade att **”det i dagsläget finns stora variationer i tillgången till hospiceplatser och ASIH beroende av geografisk hemvist i Skåne”**.
- 15 okt Svenska Kyrkan i Simrishamn och Stiftelsen Österlenvård sammanställer ett ”Letter of Intent” om att skapa ett Hospice i Simrishamn.
- Okt Region Skåne presenterar utredning om den palliativa vården.
- 1 dec **HSN** uppdrar åt hälso- och sjukvårdsdirektören att genomföra en behovsanalys och att **”föreslå en handlingsplan för en mera likvärdig tillgång på hospice/palliativa avdelningsplatser och därtill hörande ASIH”**.

2009

- 2 feb Styrgruppen för hospice på Österlen håller sitt första sammanträde. Gruppen konstitueras. Beslut fattas att utarbeta en verksamhetsplan och kontakta jurist samt att inleda samtal med Region Skåne (Henrik Hammar).
- 17 mars Simrishamns sjukhus är sålt till fyra privatpersoner som bildat Frisk på Österlen AB och vill fylla fastigheterna med verksamhet. Ledamöter i styrgruppen möter fastighetsbolagets VD Kennet Grann och besöker sjukhuslokalerna. Även om styrgruppen inte strävar efter en vanlig sjukhusavdelning är det nödvändigt att tänka jordnära i ett initialt skede. Det finns givetvis fördelar med närheten till ett litet sjukhus.
- 24 mars Vid styrgruppens möte presenterade Tor Lindgren Dag Lundberg, som bland mycket annat varit utvecklat anesthesiologin i Lund, gjort en lysande akademisk karriär inom kliniskt arbete och utvecklat modern intensivvård. Intresse för etik grundlades på 1970-talet då Dag Lundberg var chef för intensivvården på Sahlgrenska sjukhuset. Han har varit chefläkare i Lund. Dag Lundberg meddelade att han var mycket positiv till att bistå styrgruppen.
- 2009 Styrgruppen konstaterade att befolkningens ålderssammansättning på Österlen avviker från genomsnittet i landet med en relativt stor andel äldre. Inflyttning till Österlen sker nu från hela

landet, ofta v äldre ofta välutbildade människor som uppskattar miljön. En ökande befolkning ger i sig underlag för förebyggande hälsovård och kvalificerad vård. Med dagens medicinsk-tekniska resurser finns det idag stora möjligheter att bota människors sjukdomar och förlänga livet, men det kräver i sin tur resurser för eftervård och omsorg. Det finns sålunda både behov och patientunderlag för ett Hospice på Österlen.

För att åstadkomma en hög utbildningsnivå av personal inom palliativ vård nämndes idén om att starta en mönsterinstitution på Österlen med utbildningsplatser, kunskapscentrum och forskning om palliativ vård. Frågan om utbildningsplatser sammanfaller väl med slutsatserna i Region Skånes utredning från oktober 2008.

Dag Lundberg meddelade att han och hans hustru gärna ställer sig till förfogande med specialutbildning för den personal som ska arbeta på ett planerat hospice i Simrishamn. Han är också beredd att lägga upp ett program för en sådan utbildning.

Under samtalets gång framkom bland annat att det är viktigt att hospiceverksamheten renodlas även om en eventuell kombination av hospice- och cancerrehabiliteringsplatser (8+4 platser) har diskuterats. I centrala Simrishamn och Baskemölla finns en distriktssköterska, som kontinuerligt vårdar 2-3 personer med multiinsatser. Simrishamns kommun betalar 600 000 kronor per år till PaVe/lasarettet i Ystad för palliativ vård, men verksamheten fungerar inte på grund av läkarbrist. Lasarettet i Ystad har hos Simrishamns kommun anmält önskemål om att köpa vårdplatser, s.k. avlastningsplatser, på Skönadal.

Borrbj:	3-5 personer per år vårdas i livets slutskede
Hammenhög:	2 personer ”
Skönadal och Brantevik:	5-6 personer ”

- 25 mars Dag Lundberg sänder mail och efterlyser Karin Christenssons syn på Hospiceprojektet innan planerna har avancerat för långt, hur hon ser på patientunderlag, finansiering, vårdavtal, personalbemanning m.m. samt ber om ett möte.
- 28 mars Kerstin Molin besöker Ersta Hospice och överlägger med avdelningsföreståndaren Jennet Berg.
- 21 april **Karin Christensson** meddelar att hon vill avvakta en första inventering av den palliativa vården och hur den kan utvecklas i Region Skåne. Rapporten förväntas vara klar under våren. Den medicinska rådgivaren i sammanhanget är Ann-Christin Andersson, som är f.d. chefläkare i Kristianstad och som varit med om att bygga upp den palliativa vården där. Tillsammans med Ann-Christin Andersson har Karin Christensson kommit fram till att rapporten bör vara klar innan det är meningsfullt med en gemensam överläggning.
- 8 juni Styrgruppen fastställer *Vision för Hospice på Österlen*.
- 18 juni Möte med **Ann-Christin Andersson**, Region Skåne, och visning av tilltänkta lokaler på sjukhuset. Dokumentation överlämnas och media informeras.
- 2009
- 15 okt Styrgruppen möter **Stefan Lamme** och **Pia Ingvarsson**, ordförande resp. vice ordförande i Socialnämnden i Simrishamns kommun för information och samtal.

Av *Närsjukvårdsberedningen* framgår att en utbyggnad av specialiserad palliativ vård bör ske över hela Skåne, så att Region Skåne kan leva upp till genomsnittet för Sverige när det gäller tillgång på hospiceplatser och därtill hörande avancerad sjukvård i hemmet (ASiH). Styrgruppen konstaterar att behovet av palliativa vårdplatser är i genomsnitt 8-10 per 100 000 invånare, och 28-30 ASiH-platser per 100 000 inv. Det icke tillgodosedda vårdplatsbehovet är stort i regionen.

Med en högkvalitativ hospiceverksamhet som bas finns inom styrgruppen dessutom planer på att skapa ett nationellt framtida resurscentrum för forskning och utveckling av och utbildning inom den palliativa vården.

- 4 nov Styrgruppen föreslår sina huvudmän att gemensamt bilda Stiftelsen Hospice Österlen.
- Stiftelsen Österlenvård antar vid sammanträde samma dag förslagen om Stiftelseurkund och Föreskrifter, anslår 50.000 kr som sin del i stiftelsekapitalet samt förklarar sig redo att bilda Stiftelsen Hospice Österlen tillsammans med Simrishamns Kyrkliga Samfällighet.
- 12 nov Kyrkonämnden och Kyrkofullmäktige fattar samma beslut och anslår 50 000 kr.
- 13 nov Presskonferens i närvaro av SR/Kristianstad, YA och ÖM. Peter Burman intervjuas i Kyrkans Tidning nr 49 under rubriken ”Kyrkan startar hospice i Skåne”.
- 23 nov Möte med **Carl Sonesson**.
- 9 dec Många intresserade att arbeta på ett hospice anmäler sig. Styrgruppen bildar resursbank. Hans Sandin, Tor Lindgren, Kerstin Molin och Dag Lundberg får i uppdrag att utarbeta verksamhetsförslag baserat på en av Carl Sonesson föreslagen skiss/modell på en hospiceverksamhet i SÖ Skåne. Strategi antas för kontakt med politiker.
- 29 dec **Stiftelsen Hospice Österlen** bildas genom att stiftelsekapitalet inbetalas.
- 2010**
- 13 jan Stiftelsens styrelse konstitueras. Verksamhetsplan antas. Dag Lundberg översänder planen till Carl Sonesson.
- 3 feb Kommunstyrelsen i Simrishamn informeras.
- 23 feb Vid Stiftelsens styrelsemöte rapporterar Dag Lundberg från möte med Femklövern i Region Skåne som varit positivt och bra. Henrik Hammar tillstod att man ligger långt efter i den palliativa vården och att den måste prioriteras. En utökning av antalet hospiceplatser ligger helt rätt i tiden. Konstaterades att det är angeläget att snarast möta oppositionen samt att åter tala med Henrik Hammar.
- 10 mars Styrelsemöte med **Carl Sonesson** och **Berit Wirödal** samt **Göran Persson** som gäster. Carl Sonesson undrade över återstående frågetecken:
- *Finansieringsfrågan.* Regionstyrelsen behöver bestämma upphandlingsförfarande och få en realistisk bild av palliativ vård och dess dimensionering.
 - *Gränssnittsfrågan.* Regionen beslutar nu att ta ett helhetsansvar för ekonomin för den palliativa vården. Tidigare har det varit en svårhanterad uppdelning mellan kommun och landsting.
 - *Rekrytering* av personal med adekvat kompetens.
 - *Grannkommunerna* (Ystad, Tomelilla och Sjöbo) måste involveras, eftersom det inte finns tillräckligt patientunderlag i Simrishamn. Stiftelsen (Kerstin Molin) har skrivit till grannkommunerna med erbjudande om att komma och informera Socialnämnderna under april månad. När det gäller Simrishamn-Ystad-relationen finns det en önskan om en parallell palliativ vård.
- 2010 Berit Wirödal meddelade att ämnet palliativ vård är mycket aktuellt. Region Skåne ska 15 mars besluta om fördelning av ca 12 mkr till Helsingborg, Lund och Ystad. ***Fullmäktige har uppdragit åt HSN att utarbeta en handlingsplan över palliativ vård.*** I uppdraget ingår förstärkning på vissa håll, enligt EU:s rekommendationer, och en plan för att åstadkomma nya palliativa vårdplatser.

Konstaterades att den här frågan bör lyftas och jämföras på nationell nivå. Carl Sonesson förordade ett ackrediteringssystem framför upphandlingsförfarandet. Ackrediteringssystemet medger god flexibilitet och förutsätter att verksamheten licensieras. Den enskilde personen / patienten väljer själv vårdställe, enligt Lagen om valfrihetssystem (LOV). Problemet är dock att det inte finns något ackrediteringssystem, och det kan ta lång tid att utarbeta ett sådant. Frågan bör diskuteras med Region Skåne, som då också bör företrädas av en jurist. Carl Sonesson föreslog att kontakt tas med Ingrid Lennerwald, 2:e vice ordförande i HSN. Sonesson betonade att det är viktigt med en snabb process.

Dag Lundberg pekade på det mörkertal som handlar om att människor slutvårdas på fel plats inom sjukvården och därmed tar upp plats för vanliga sjukhuspatienter. Rätt vård/palliativ vård blir troligen mindre kostsamt, trots att kvaliteten höjs väsentligt.

Carl Sonesson föreslog en dialog med ”Beredningen för tillväxt och hälsa” som arbetar med kontakten mellan medborgarna och Region Skåne. Kontakt bör tas med dess ordförande Karin Ohlsson Lindström.

Berit Wirödal berättade att i Värnamo har kommunen och landstinget gemensamt byggt upp en hospiceverksamhet.

Sammanfattningsvis konstaterades:

- Stiftelsen måste konkretisera sin verksamhet, som står på tre ben: Hospice – ASIH – FoU. Börja arbeta redan nu med detaljfrågor inför upphandlingen.
- Så mycket som möjligt måste vara klart inför ett kommande möte med HSNs presidium (Henrik Hammar, Berit Wirödal, Ingrid Lennerwald). Berit Wirödal förankrar detta.
- Presentera Hospice Österlen inför ”Beredningen för tillväxt och hälsa”

- 13 mars Informationsmöte för intressenter i resursbanken.
- 15 april **HSN** fattar beslut om ”Utveckling av den palliativa vården – på kort och lång sikt” signerad av ordföranden Henrik Hammar och hälso- och sjukvårdsdirektören Karin Christensson. En Bilaga 2 innehåller ”Behov av utbyggnad av specialiserad palliativ vård för perioden 2009-2012”.
- 20 april **Vårdproduktionsberedningen** lämnar budgetförslag om ”Specialiserad palliativ vård - utbyggnad av avancerad sjukvård i hemmet (ASIH) samt ersättning för förlorad samfinansiering” (ordföranden Carin Blixen-Finecke och produktionsdirektören Lars Kristensson).
- 22 april Information till Sjöbo kommun.
- 27 april Studiebesök på KVH i Kristianstad. Styrelsen beslutar om optionsavtal för tilltänkta lokaler på Simrishamns sjukhus.
- 3 maj Seminarium för allmänheten: ”Hospice – en värdig vård i livets slutskede”.
- 18 maj Tjänstemannaskrivelse (Anders Wallner och Kerstin Dolfe) till HSN med förslag till beslut om ”Handlingsplan för utveckling av den specialiserade palliativa vården 2011-2012”. I denna plan anses behovet av vårdplatser i slutenvård och ASIH vara tillgodosett i Skåne utom i nordvästra och mellersta delen.
- 20 maj Möte med SÖSK.
- 27 maj **HSN** fastställer handlingsplanen enligt tjänstemannaförslaget 18 maj.

- 10 juni **Regionstyrelsen** godkänner handlingsplanen och beslutar återkomma ”i samband med sitt förslag till budget för 2011 avseende finansieringen av 35 Mkr och därtill kopplade uppdrag”.
- 6 sept Sparbanken Syds Stiftelse för Tillväxt beviljar bidrag med 100 000 kr.
- 8 sept Styrelsen noterar regionpolitikernas invändning mot att Svenska kyrkan är involverad i Stiftelsen Hospice Österlen. Den partipolitiska obundenheten har hittills inneburit en stor frihet i arbetet.
- Stiftelsen står inför en ny fas och behöver en styrelse som är sammansatt av personer med bred kompetens. Mats Hagelin erinrade om att Stiftelsen i sin vision för Hospice Österlen bland annat understrukt vikten av religiös obundenhet och framhållit att verksamheten ska vila ”på kristen humanistisk grund med öppenhet för etnisk mångfald”. I sammanhanget nämndes att den tidiga hospicerörelsen kunde erbjuda såväl kroppslig som själslig vård, alltså på såväl religiös som filantropisk grund. I slutet 1860-talet startade Dame Cicely Saunders ett hospice för döende patienter vars verksamhet vilade på kristen grund. WHO definierar palliativ vård som ”en fortlöpande vård som är aktiv och utgår från en helhetssyn på patienten och dennes familj. Syftet med vården är inte att bota eller att förlänga livet utan att åstadkomma en god livskvalitet i fysisk, psykisk, social och existentiell mening. Det kan också innebära att stödja de anhöriga i sorgearbetet.”
- Peter Burman pekade på att Svenska kyrkan i Simrishamn tidigt beslutade sig för att verka för ett Hospice på Österlen, dock utan någon ambition att ingå i huvudmannskapet för en sådan verksamhet. Svenska kyrkan gläder sig åt att arbetet i Stiftelsen nu har nått så långt att huvudfrågan gäller upphandling av ett vårdavtal. Svenska kyrkan har för sin del nått sitt mål.
- HSN hade utlovat besked den 26 augusti 2010 om upphandling av palliativ vård, men ärendet fanns inte med på agendan utan kommer att behandlas den 27 oktober.
- Ordföranden har informerat Kenneth Grann om den uppkomna situationen. Karin Christensson har meddelat att hon så långt det är möjligt ska försöka undanröja bekymret.
- 14 sept Information till medlemmar i SPF.
- 28 okt Ledningen för den palliativa verksamheten vid lasarettet i Ystad¹ presenterar ”Ändrad ansvarsfördelning gällande den palliativa vården och uppbyggnad av ASiH”.
- 19 nov Stiftelsen ombildas. Första styrelsesammanträde i den ombildade stiftelsen.
- 7 dec Styrelsemöte i Stiftelsen. Göran Ljungkrantz vid Sparbanken Syd deltar och kommenterar bankens beslut att bevilja Stiftelsen ett bidrag om 100.000 kr till ”förstudie för skapande av Hospice Österlen i Simrishamn” och överlämnar diplom. Han betonade att Stiftelsens initiativ präglas av nytänkande och skapande och bäddar för nya arbetstillfällen, något som stämmer väl överens med Sparbankstiftelsens ändamål. Till följd härav såg han positivt på möjligheten att framdeles lämna ytterligare bidrag till förverkligande av Hospiceprojektet. - Beloppet hade samma dag överförts till Stiftelsens konto i banken.
- 2010 Dag Lundberg informerar om dagsläget i projektet Hospice Österlen. Den palliativa vården i Sverige är starkt eftersatt i många län. Våra analyser och internationells jämförelser liksom socialstyrelsens riktlinjer visar ett behov av 260-300 vårdplatser per 1.000 invånare. I Skåne är tillgången ca 60. Skåne ligger i det avseendet på plats 15 av de 21 landstingen. Ännu sämre är läget i Skånes sydöstra del där sex platser i Ystad nu lär återstartas men som inte på långa vägar motsvarar behovet. Vi har också lyft fram Österlens unika befolkningspyramid som skulle kunna ge underlag för forskning och utveckling och därmed en mängd nya jobb på alla kunskapsnivåer.

¹ Divisionschefen Annika Malmquist, enhetschefen Caroline Nordberg och överläkaren Christel Wihlborg.

Efter flera olika kontakter med båda blockens regionpolitiker i god tid före valet i september, med positiv och nästan entusiastisk respons, fick vi "löften" om besked huruvida regionen ämnade upphandla palliativ vård i sydöstra Skåne, först i augusti (kom inget), sedan i oktober (kom inget) och senast i december. Vi har förstått att ärendets hantering i regionledningen bromsats upp p.g.a. att man i Lund, som är prioriterat avseende satsning på palliativ vård, inte kunnat bestämma sig för var ett nytt hospice ska ligga. Vi har också fått vetskap om att pågående omorganisationer inom Region Skåne kostar betydligt mer än beräknat vilket rimligen påverkar budgeten för 2011. Vi befarar därför ytterligare uppskov.

9 dec **Regionstyrelsen** beslutar om förslag till budget för 2011 som antas av fullmäktige 14 december.

2011

Nya politiker i ledningen för Region Skåne och Simrishamns kommun efter valet 2010.

10 jan Överläggning med socialnämnden och socialchefen i Simrishamns kommun

11 jan Möte med **CJ Sonesson**, ny ordförande i HSN, och visning av lokalerna.

11 jan **Socialnämnden i Simrishamn** beslutar: "Socialnämnden vill ge sitt stöd åt tanken att förlägga hospiceverksamheten i Skåne sydost till Simrishamn" och att sända en skrivelse med denna innebörd till Region Skåne.

26 jan Möte med Frisk på Österlen AB och diskussion om bildande av ett driftbolag ägt till 60% av Stiftelsen och till 40% av Frisk på Österlen AB, samt om bildande av en gemensam arbetsgrupp för att utarbeta erforderligt beslutsunderlag med formalia inkl. förslag till aktieägaravtal.

31 jan **HSN beslutar**

- att "Särskilda satsningar budgeteras till 63,0 miljoner kronor" (vilka dessa avser står inte);
- att "71 miljoner kronor tillförs hälso- och sjukvården för att fullfölja tidigare års satsningar för exempelvis palliativ vård och obesitasoperationer" (utan specifikationer);
- att i fråga om handlingsplanen för palliativ vård
 - "Hälso- och sjukvårdsnämnden fastställde i maj 2010 handlingsplan för utvecklingen av den palliativa vården 2010-2012. Planen innebär för 2011 ett resurstillskott om 18 miljoner kronor. Denna satsning verkställs efter särskilt beslut i HSN." vilket betyder att satsningen för 2011 eller dess finansiering inte är beslutad.

2011

Januari KPMG lämnar en ytterst **kritisk rapport på uppdrag av revisorerna i Region Skåne** och åtta kommuner (bl.a. Ystad och Skurup men inte t.ex. Malmö, Lund, Simrishamn eller Tomelilla) efter att ha granskat "samverkan mellan Region Skåne och skånska kommuner kring palliativ vård i livets slutskede". Granskningen visar

- att vården varit mindre utvecklad i stora delar av Skåne än i övriga delar av landet;
- framförallt att det varit betydande skillnader i dimensionering, organisation och innehåll i vården mellan olika delar av Skåne;
- att trots att Region Skåne beslutat om satsningar inom området har dessa fördröjts i mellersta Skåne; och
- att när dessa genomförts kommer skillnader ändå att bestå – om än i mindre grad.

- 9 feb **CJ Sonesson** säger i mail att han betonar att många lyft fram som en poäng att Stiftelsens initiativ är non-profit. Detta bör förstås så att fördelen med det vid mötet diskuterade driftbolaget kan ifrågasättas. Under den fortsatta diskussionen i styrelsen understryks att vi måste skilja mellan vinst och överskott. Vinstutdelning är inte tänkt, eventuellt överskott bör gå tillbaka till verksamheten. Vi menar med non-profit ”icke utdelning till aktieägarna”. Vinst ska användas för att stärka bolagets kapitalbas och möjliggör att låna pengar i bank. Men vinst beskattas också. Staffan Lindström lyfter fram vissa regionpolitikerns uppfattning att ”det börjar bli för mycket av privat vård i Simrishamn”, Vi måste precisera vad vi vill att ev. överskott ska användas till.
- 23 mars Möte med vård- och omsorgsnämndens AU i Tomelilla kommun.
- 11 april Ruth och Richard Julins stiftelse beviljar 200 000 kr i bidrag till Hospiceprojektet.
- 12 april Studiebesök vid Mellannorrlands Hospice i Sundsvall.
- 13 april Studiebesök vid Stockholms Sjukhem.
- 11 maj Studieresa till två danska hospice.
- 23 maj **HSN** (§ 89) beslutar föreslå regionstyrelsen att upphandla den specialiserade palliativa vården för befolkningen i Simrishamn, Sjöbo och Tomelilla. Den vård som avses i ärendet omfattar dygnet runt verksamhet för den specialiserade palliativa vården i slutenvård/hospice, avancerad sjukvård i hemmet (ASiH) och konsultteam i öppen vård. Vården ska också omfatta systematisk samverkan med primärkommunerna, primärvården och den specialiserade vården. Uppdraget för en framtida entreprenör ska vara ett helhetsåtagande för befolkningen inom nämnda kommuner i sydöstra Skåne men även till medborgarna i övriga delar av Region Skåne med hänvisning till fritt vård-sökande. Upphandlingen avses finansieras i enlighet med gällande handlingsplan för den specialiserade palliativa vården i Region Skåne samt att för ytterligare behov av finansiering ska denna ställas mot andra prioriterade områden i budget för 2012.
- 3 juni Styrelsen inrättar ett beredningsutskott (VU) för att förbereda frågor i samband med kommande upphandling av palliativ vård i sydöstra Skåne. Styrelsen fastställer vidare reviderad värdegrund:
- Stiftelsen Hospice Österlen är en partipolitiskt och religiöst obunden stiftelse utan privat vinstintresse.
 - Vi vill skapa ett hospice på Österlen som präglas av öppenhet för etnisk och religiös mångfald samt av de starka estetiska värdena landskapet och havet erbjuder.
 - Hospice Österlen välkomnar alla patienter oavsett trosuppfattning eller kulturell bakgrund.
- 9 juni **Regionstyrelsen** (§ 184) fastställer ”Upphandlingsplan 2011 för Region Skåne”. I planen ingår upphandlingsobjektet ”Specialiserad palliativ vård Sydost”. Upphandlingen ska omfatta specialiserad palliativ vård i slutenvård/hospice, ASiH och konsultteam i dygnet runt verksamhet inom Simrishamns, Tomelilla och Sjöbo kommuner. Beslutet överensstämmer med HSNs förslag den 23 maj. (s) reserverade sig mot att verksamheten ska bedrivas i privat regi och ”upphandlas i 2011 enlighet med marknadens principer”. (v) och (sd) gjorde protokollsanteckningar. – Ärendet är därmed överlämnat till upphandlingsdirektören Per Dahlgren för åtgärd.
- 27 juni Överläggning med **Region Skåne** (se nedan).
- 30 juni Vid styrelsemötet informerades Dag och Sven Tidala om sammankomst med Region Skåne (efter förfall av sjukvårdsdirektören Karin Christensson representerad av enhetschefen Lennart Areskog) den 27 juni med anledning av beslutet ovan. Även Svante Nilsson hade deltagit. Tanken att starta ett hospice i form av ett projekt hade mottagits positivt eftersom Regionens kunskaper på området var begränsade med svårigheter att utforma ett bra upphandlingsunderlag. En sådan ansats borde även tillgodose synpunkterna i (s) reservation. Liknande ansats hade uppenbarligen tillämpats vid skapandet av Mellannorrlands Hospice i Sundsvall (i viss mån även vid undvikandet av nedläggning-

ing av Norrtälje sjukhus), och styrelsen uppdrog åt Gunilla Hepp att försöka ta fram upphandlingsmaterialet från Sundsvall.

- 11 aug Överläggning med sjukvårdsdirektören Karin Christensson och enhetschefen Lennart Areskog på **Region Skåne** i Malmö.
- 16 aug Möte med **Per Dahlgren** i Malmö.
- 9 sept Dag Lundberg medverkar som expert vid första mötet med Lunds Universitets arbetsgrupp för skapandet av ett kompetenscentrum för palliativ vård i Skåne.
- 23 sept Dag för samtal med **Karin Christensson** som lovar att Regionens upphandlingschef Per Dahlgren ska återkomma ”om några dagar” vilket inte sker. Ett aber är Regionens dåliga ekonomi som tillsammans med det besvärliga politiska läget ger intryck av beslutsångest.
- 29 sept Vid styrelsemöte informerar Dag om samtal med regionledningen. Det beslut som gäller avser en upphandling och att vi bör inrikta oss på en sådan. Mest oklart är f.n. ASiH-verksamheten och hur den är organiserad. Vi måste klara ut behovet av finansiella muskler och identifiera en projektledare. Mycket kan förberedas som passar in både i ett upphandlingsalternativ och i ett projektsamarbete.
- VU får i uppdrag att konkretisera vad som nu behöver och kan göras. Styrelsen ska aktivera resp. arbetsgrupp för att bl.a. konkretisera ASiH-verksamheten och genomföra en logistisk analys, ta fram förslag till ett symposium, aktivera kommunerna med början i Simrishamn (Roland Persson) och genomföra en informationskampanj.
- 8 okt Dag Lundberg och Hans Sandin deltar i Hospicefondens konferens i Lund om ”God palliativ vård i Skåne?”
- 12 okt Överläggning med kommunalrådet Anders Johnsson m.fl. och visning av lokalerna.
- 25 okt RRJ stiftelse beviljar ytterligare 225 000 kr i bidrag.
- 4 nov Överläggning med kommunledningen m.fl. i Sjöbo kommun och visning av lokalerna.
- 9 nov Dag Lundberg m.fl. deltar vid presentation av förslag till Nationellt vårdprogram i palliativ vård på SUS i Malmö.
- 11 nov **Koncernkontoret** presenterar rapporten ”Organisation av avancerad sjukvård i hemmet och specialiserad palliativ verksamhet i Region Skåne”.
- 15 nov **Per Dahlgren** meddelar att ”Så som tidplanen ser ut nu kommer förfrågan att gå ut i slutet av februari 2012 och anbud in i början på april”.
- 2011
- 21 nov Överläggning med kommunalrådet Torgny Larsson m.fl. i Tomelilla kommun och visning av lokaler.
- 24 nov **Regionstyrelsen** beslutar i enlighet om sitt principbeslut den 9 juni att uppdra åt **upphandlings-/strategiutskottet** ”att fastställa förfrågningsunderlag samt fatta beslut om tilldelning” (utvärdera anbud och välja entreprenör).
- 30 nov **Vårdproduktionsberedningen** behandlar ärendet (§7) ”Konsekvensbeskrivning inför upphandling av specialiserad palliativ vård för kommunerna Simrishamn, Sjöbo och Tomelilla” och ärendet § 13 ”Organisation av avancerad sjukvård i hemmet och specialiserad palliativ verksamhet”. Produktionsdirektören har på uppdrag lagt fram en rapport till mötet med sju alternativ till

organisation men utan att något av dem förordas. Upphandlingsprocessen har således påbörjats innan konsekvenserna av redan fattade beslut klarlagts – främst avseende Ystads lasarett - och trots att det är oklart hur den palliativa vården ska organiseras.

12 dec **Regionstyrelsen** (§ 341) uppdrar åt Upphandlingsstrategiutskottet att upphandla.

19 dec Avtal träffas med Anders Lindblad som projektledare.

2012

23 feb **Upphandlingschefen Louise Strand** meddelar att upphandlingen av specialiserad palliativ vård ska ske som en s.k. innovationsupphandling och att hon återkommer om några veckor till innebörden av detta.

28 feb Styrelsen tar del av innehållet i betänkandet ”Innovationsupphandling” (SOU 2010:56) som lämnats till näringsministern i augusti 2010. Direktiven till utredningen innehåller regeringens problembeskrivning och allmänna syn i ämnet. Särskilt intressant är vad som är möjligt inom ramen för nuvarande LOU (lagen om offentlig upphandling). Upphandlingen kommer därmed att ta längre tid – kanske ett år - men vi bör starta omedelbart med att bl.a. utarbeta vårt innovativa koncept för palliativ vård och involvera alla berörda aktörer, även invitera till ett samarbete med Ystad vilket borde upplevas positivt av regionpolitikerna. Av betydelse blir också socialstyrelsens nationella program som aviserats till i sommar.

Samtidigt konstaterar styrelsen enligt information av Bodil Ivarsson att Region Skåne inte klarat ut hur den palliativa vården ska organiseras och att Ann-Christine Andersson kallats till tre sammanträden i frågan i februari – där det uppenbarligen finns vitt skilda uppfattningar.

13 mars Lunchmöte med **Carl Sonesson**.

26 april Styrelsen informeras om samtal med **Louise Strand** som meddelat att man saknar kompetens betr. innovationsupphandling och att den grupp inkl. en nyanställd expert som förbereder upphandlingen först måste förkovra sig i ämnet, och lovat återkomma om 3-4 veckor. Anders informerade om samtal med regionpolitiker som uppenbarligen anser det självklart att den planerade vården ska baseras i Simrishamn. Mycket tyder också på att den kommande ”Carema-upphandlingen” inkluderar en fokusering på de mest sjuka äldre i befolkningen.

10 maj **Regionstyrelsen** beslutar uppdrar åt Primärvården Skåne att i en samlad organisation driva den specialiserade palliativa vården inklusive ASiH från och med 2013. Dessutom behöver den akademiska kopplingen för palliativ medicin och palliativ vård stärkas för att skapa förutsättningar för forskning, utveckling, utbildning och uppföljning inom området. Om en professur i palliativ medicin/vård inrättas ges Primärvården Skåne i uppdrag att bereda möjlighet för klinisk tjänstgöring inom den specialiserade palliativa vården.

12 maj 2012 Seminarium i Simrishamn ”Utveckling av den palliativa vården i sydost”.

12 juni Styrelsen diskuterar en unik samarbetsform mellan Stockholms läns landsting, Lidingö stad och Förenade Care om Lidingö Hospice.

19 juli Studiebesök av Anders Lundblad på Mellannorrlands Hospice i Sundsvall.

7 aug Styrelsen informeras om studiebesök i Finspångs kommun (Anders).

7 sept Inspirationssamtal i Malmö som inledning till dialogen i den innovationsvänliga upphandlingen.

10 okt **Region Skåne** informerar om upphandlingen och inbjuder att delta.

- 11 okt Anbudsansökningsinbjudan kommer.
- 6 nov Styrelsen informeras om att Stiftelsen mottagit skriftlig avsiktsförklaring från Sparbanken Syd vari banken har för avsikt ”att ingå avtal med Stiftelsen Hospice Österlen om att tillhandahålla bank-tjänster anpassade för Stiftelsens verksamhet.” Banken avser även att ”tillhandahålla finansieringslösningar som kan vara skäliga i förhållande till det uppdrag som Stiftelsen Hospice Österlen erhåller i samband med aktuell upphandling”.
- 7 nov Stiftelsen ansöker om att lämna anbud.
- 6 dec Stiftelsen mottager preliminär planering av anbudsprocessen.
- 14 dec Inledande möte i dialogfasen. Från Regionen, KVH Kristianstad samt Tomelilla och Sjöbo kommuner hade nio tjänstemän deltagit. Mötet hade gått enligt plan och budskapen att ”ca 10 Mkr” i budget är otillräckligt vid föreskrivet befolkningsunderlag och att vi inte är beredda att sänka vårdkvaliteten hade gått fram. Man var överens om att det sannolikt finns ett betydande mörkertal när det gäller specialiserad palliativ vård i olika former.
- 21 dec Stiftelsen får tre fiktiva patientfall.

2013

- 8 jan Styrelsen anser att de tre fiktiva fallen knappast är relevanta och noterar att Regionen i sin inbjudan att ansöka om deltagande i processen betonat att ”särskild uppmärksamhet kommer att fästas vid innovativa lösningar kring icke-medicinska mervärden som tillsammans med de medicinska och övriga kraven skapar en helhetslösning för god specialiserad palliativ vård oavsett patientens ålder och diagnos”. Detta grundläggande synsätt återspeglas knappast i de tre fallen. Regionens ursprungliga intention att den aktuella verksamheten är tänkt att tjäna som ett mönster för Skåne vilket ställer särskilda krav på kvalitet och organisation återfinns inte.
- 25 jan Stiftelsen mottager ett fjärde fiktivt patientfall och ny planering för anbudsprocessen.
- 7 feb Dag Lundberg träffar **Bengt Sallerfors** som den 21 januari tillträtt som chef för palliativa enheten inom Primärvården Skåne.
- 11 feb I Lund invigs ”Palliativt centrum för forskning och utveckling”.
- 13 feb Redovisning av patientfall 1 (konsultationsteam).
- 27 feb Redovisning av patientfall 4 (ASiH kurativ).
- 13 mars Redovisning av patientfall 3 (slutenvård).
- 21 mars **HNS** fastställer strategi för specialiserad palliativ vård och annan ASiH (§ 27).
2013
- 3 april Redovisning av patientfall 2 (ASiH) + helhetskoncept.
- 23 april Ruth och Richard Julins stiftelse beviljar ytterligare 300 000 kr i bidrag.
- 24 april Avtalsmall presenteras. Stiftelsen konstaterar att upphandlingen syftar till att intressenterna ska fullgöra samtliga kriterier men samtidigt att detta får kosta högst 15 Mkr.
- 10 maj Styrelsen beslutar att Stiftelsen ska lämna anbud med svaret JA på alla frågor men NEJ betr. ekonomin.

- 29 maj **Upphandlingsstrategiutskottet** (§ 24) beslutar: ”Upphandlingsstrategiutskottet avbryter upphandlingen av specialiserad palliativ vård i sydöstra Skåne med anledning av att inga anbud inkommit som uppfyller samtliga ställda krav.” Utskottet sammanfattar: ”Uppdraget att upphandla specialiserad palliativ vård i sydöstra Skåne följer regionstyrelsens beslut från 2011-12-12 § 341. Upphandlingen har genomförts som en konkurrenspräglad dialog. Upphandlingsstrategiutskottet fastställde inbjudan till ansökan om att delta i dialogen 2012-10-10. Inga slutliga anbud har inkommit som uppfyller samtliga ställda krav i förfrågningsunderlaget.”
- 10 juni **Regionstyrelsen** (§ 134) återkallar uppdraget att upphandla. (s) reserverar sig med tillägget: ”Vårdproduktionsberedningen ges i uppdrag att utreda hur vårdplatserna ska skapas i offentlig regi”.
- 11 juni Socialstyrelsen presenterar nationella riktlinjer och rekommendationer i dokumentet ”Nya rekommendationer om vård i livets slutskede”.
- 12 juni **Närsjukvårdsberedningen** behandlar ”Handlingsplan Palliativ vård”.
- 2 juli Reflektionsmöte med upphandlarna. Ur rapport från Anders Lindblad:
 - Fem aktörer ansökte i första steget: Capio, Förenade Care, Anne Madsen, Stiftelsen och Praktikertjänst. Alla godkändes men Capio drog sig ur medan övriga fyra deltog i dialogprocessen. Bara Stiftelsen lämnade anbud. Anledningen till att beskedet att avbryta upphandlingen drog ut på tiden - trots att Stiftelsens anbud var orent - var att man på "högsta ort" ville förankra huruvida det skulle ske en ny upphandling eller inte. Beskedet var "inte"!
 - Det uppdrag regionstyrelsen nu har är alltså att i egen regi använda de medel man satte av i samband med upphandlingen för att förstärka den palliativa vården i sydöstra Skåne.
 - Bakom upphandlingsgruppen (i regel 9 tjänstemän) fanns en "styrgrupp", d.v.s. en tjänstemannagrupp på "hög nivå" med representanter från inköpsenheten samt hälso- och sjukvårdsavdelningen. Förankringen bakåt mot politiken ansåg upphandlarna hade bara skett en gång och det var då ramen höjdes från 10 till 15 miljoner. De hade mer än väl uppfattat att Stiftelsen på ett tidigt stadium såg ekonomin som det avgörande problemet och att det i grunden var upptagningsområdet och volymerna som var problemet. Dock hade de på denna punkt inga möjligheter att under anbudsfasen förändra förutsättningarna, egentligen av rent juridiska och upphandlingstekniska skäl. De beklagade också att organiserandet av en sammanhållen palliativ organisation kom så sent under själva processen. Det begränsade deras möjligheter att återkoppla och förankra våra idéer om partnerskap kring exempelvis Ystad.
 - Den kanske viktigaste lärdomen de hade gjort inför kommande innovativa upphandlingar var att innan själva ansökans-/anbudsprocessen går igång (som sedan begränsar möjligheterna) genomföra fler öppna leverantörsträffar för att identifiera de kritiska problemställningarna som man sedan kunde fokusera på under dialogfasen. En slutsats Stiftelsen stödde till mer än 100% med tanke på hur vi uppfattade de fiktiva patientfallen. Ett exempel på detta var just detta att eftersom upptagningsområde och volymer begränsade ekonomin borde möjligheterna till ett partnerskap med Regionens egenregi varit ett tema under hela dialogprocessen.
 - Mötet avslutades med filosofiska spekulationer om sjukvårdens utveckling i stort och i synnerhet den palliativa vården möjligheter där upphandlarna deklarerade att den kommit upp högt på agendan "i huset" först under de senaste tre åren (vilket ju i stort sammanfaller med Stiftelsens verksamhet).
- 2013
- 17 juli Styrelsen förstärks med Marie Billing och Anders Lindblad.
- 10 sept Styrelsen beslutar att framlägga ett förslag till alternativ Hospicelösning, som innebär att Region Skåne och Stiftelsen tar gemensamt ansvar för att starta upp ett Hospice och ASiH i tillgängliga lokaler i Simrishamn i begränsad skala från 1 juli 2014. Starten sker

med 3-4 fasta platser och ASiH enligt behovet i Simrishamns, Tomelilla, Ystad, Sjöbo och Skurups kommuner. Verksamheten byggs ut successivt

- 11 sept Styrelsen sänder till ”Förslag till Hospice-lösning i Simrishamn” till berörda politiker och tjänstemän i Region Skåne.
- 4 okt Styrelsen informeras om att namnet ”Österlens Palliativa Center” registrerats. Styrelsen konstaterar att det ännu inte förelåg någon respons på vårt förslag till samarbete med Regionen enligt brev den 11 september 2013 till berörda tjänstemän och politiker (”Förslag till Hospice-lösning i Simrishamn”), och att Stiftelsen nu ska höja tonläget och öka trycket på politikerna att komma till skott om den beslutade förstärkningen av den palliativa vården i sydöstra Skåne.
- 31 okt Överläggning med regionrådet Birgitta Södertun (kd) och Mattias Svensson (pol. sekr.) samt riksdagsman Tuve Skånberg (kd) på sjukhuset och visning av lokalerna.
- 13 dec Studiebesök på Ankaret i Skillinge och samtal med platschefen Petra Holm.

2014

- 17 jan Överläggning med socialchefen Roland Persson m.fl. i Simrishamns kommun.
- 30 jan Överläggning på sjukhuset med **regionrådet Stefan Lamme (m)** och visning av lokalerna.
- 14 feb Karin Bengtsson² lämnar rapporten ”Översyn av palliativ verksamhet och avancerad sjukvård i hemmet (ASiH) i Region Skåne” till regiondirektören.
- 24 feb Mediaaktiviteter startar med första debattartikel i YA efter lång tystnad från regionledningen (se särskild historik).
- 21 mars **HSN** beslutar:
1. Om en fortsatt utveckling av den specialiserade palliativa vården och annan avancerad sjukvård (ASiH) i enlighet med strategiska planen för perioden 2013-01-01 – 2018-12-31;
 2. Om finansiering av föreliggande förslag för år 2014 med 48,5 miljoner kronor; och
 3. Att föreslå regionstyrelsen genomförande av föreslagna punkter i enlighet med strategisk plan
- 8 april Frisk på Österlen AB säger upp optionsavtalet avseende lokaler på sjukhuset för Hospice Österlen med därtill hörande avtal. Uppsägningen bekräftas av Stiftelsen vid styrelsemöte den 14 april.
- 14 april Stiftelsen konstaterar att mediaaktiviteterna inte gett något resultat då fullständig tystnad råder från regionpolitikerna och att nya framgångsvägar måste sökas. I och med att Praktikertjänst övertar närsjukvården i Simrishamn per 1 oktober 2014 kan nya möjligheter öppnas, ev. i samarbete med Frisk på Österlen AB och med Ruth och Richard Julins stiftelse som potentiell finansör.
- 17 april Ruth och Richard Julins Stiftelse meddelar att ”*Stiftelsen ställer sig positiv till att fortsatt stödja etablerandet av ett Hospice på Österlen och att Ni efter särskild framställan kan använda resterande bidrag (172.500 kronor) om välgrundat behov uppstår före utgången av 2015*”.
- 24 april Överläggning mellan Stiftelsen och Frisk på Österlen AB samt Österlenkirurgin AB om möjliga framgångsvägar, t.ex. med Praktikertjänst och Ruth och Richard Julins Stiftelse som medaktörer i någon form.

² Chef för Division Habilitering & Hjälpmedel inom Skånevård Kryh.